

[Undervisningsministeren.]

stitution — ja, det er egentlig den eneste af disse Udveje, jeg vilde nære nogen Betænkelse ved, og som jeg maa tage Afstand fra. „Selvejende Institution“ er et Ord, et Navn, man giver en Ting, og et Ord, som har en god Klang, kan jeg mærke, i vore Tider paa flere Omraader. Men jeg tror ikke, der ligger saa grumme megen Realitet bagved, navnlig ikke, naar det drejer sig om en Institution, som Staten er interesseret i i en saadan Grad, at Staten ikke vilde lade den gaa til Grunde, naar det kom til at knibe. Jeg vil minde om nogle af de forskellige Virksomheder, vi paa andre Omraader har under Navn af selvejende Institutioner, og hvis Budget blev sprængt i Krigens Tid, f. Eks. Aandssvageanstalterne. Ja, de kaldes selvejende Institutioner, men Resultatet bliver ganske simpelt det, at naar Budgettet ikke kan holde længere, maa Statskassen til, som det jo ogsaa skete der. Hvis der bagved det, at man kalder det selvejende Institutioner, ligger den Realitet, at man med koldt Blod vil se dem gaa til Grunde, naar de ikke kan klare sig længere — ja, selvfølgelig, saa er det noget andet. Men jeg har ikke Indtryk af, at Stillingen er saadan overfor det kongelige Teater, og naar den ikke er det, saa tror jeg ikke, at det hele har saa grumme meget af betydning.

Det ærede Medlem Hr. Holstein var vel den, der i sin Tale mest kom ind paa Ting, som kunde vedrøre mit særlige Omraade. Jeg skal ikke prøve paa at give noget Svar, jeg har en bestemt Følelse af, at han staar paa en saadan Højde af særlig Sagkyndighed, og hvad mere almindelig Kultur og Dannelse angaar, at det vilde være anmassende af mig blot at prøve paa at indlade mig i Samtale med ham. Han raader desuden over et Vid og en Aandrigthed og en Fornemhed og Nobelhed i Diskussionens Form, som jeg slet ikke vil prøve paa at kappes med.

Til det ærede Medlem Hr. Holdgaard, der ogsaa var inde paa adskilligt, der vedrørte mit Omraade, vil jeg gerne sige, at naar han udtalte, at det eneste sikre her var Udgifterne, er dette i og for sig rigtigt nok og sandt nok, men jeg mener alligevel, at det er ikke helt solidt at mene, at man dermed har afvist Sagen eller gjort det betænkeligt at indlade sig derpaa. Thi saaledes er det om ikke altid, saa dog overmaade tidt, naar man skal til at begynde en Forretning. Jeg tænker mig, at et privat Konsortium bygger et nyt Teater her i

Byen — det er da sket nogle Gange —, i saa Fald maatte dette Konsortium vel ogsaa sige: Ja, det eneste sikre er de Udgifter, vi nu har. Jeg kunde ogsaa tænke mig, at en Mand vilde overtage et Biografteater — der er jo i al Almindelighed Iver nok efter noget saadant —, i et saadant Tilfælde synes jeg ogsaa, Manden kunde sige: Ja, det eneste sikre, jeg har, er Lejeafgiften og Personalet og det øvrige, der skal til; det kan være, der aldrig kommer et Menneske i det Teater. Saaledes kan man jo sige, men jeg synes, det er et Sortsyn, som er saa stort, at det vilde svække al Handlekraft hos en Forretningsmand, det er i alt Fald et Sortsyn, som egentlig ikke er forretningsmæssigt begrundet. Det er paa den anden Side naturligvis letsindigt at regne med, at saa snart vi blot begynder paa det Teater, vil der blive en Tilstrømning, saa der er udsolgt til forhøjet Pris hver Aften. Der maa naturligvis skønnes over, hvor det rette og fornuftige ligger, og selv om jeg ogsaa ser saaledes paa det, at Indtægterne er usikre, saa mener jeg dog, at det af Ministeriet opstillede Budget er forsvarligt. Spørger man mig, om jeg vil garantere, at det holder, vil jeg sige nej, for det drejer sig om alt for mange Penge, jeg vilde være ruineret i Løbet af en Maaned, hvis der skulde ske et af de Ulykkestilfælde, som nu kan ske. Men jeg vil altsaa holde paa, at Beregningen er stillet saa fornuftigt og nøgternt op, som man kan forlange; der er i alt Fald et stort Skridt derfra og saa til at mene, at der ikke skulde blive andet end Udgift ved hele Ordningen.

Det ærede Medlem nævnte en stor Skuespillerinde, der, efter hvad det ærede Medlem havde hørt, faar 35 000 Kr. i aarlig Gage og i denne Sæson kun har optraadt i to Stykker, men brugte Tiden til Oplæsning. Det ærede Medlem omtalte dette i Spørgsmaalsform. Jeg har ikke disse Tal og Bestemmelser paa rede Haand, men jeg tror nok, jeg kan sige, at det ikke forholder sig saaledes. Jeg er temmelig sikker paa, at denne Skuespillerinde netop faar Honorar pr. aftenlig Optræden og slet ingenting faar, naar hun ikke optræder. Det ærede Medlem talte ogsaa om Fribilletter og ønskede, at Rigsdagen skulde have nøjere Rede paa, hvordan det forholder sig hermed. Ja, heller ikke her kan jeg naturligvis give Besked nu, men jeg har ikke noget som helst imod at give Rigsdagen fuld Oplysning om Reglerne for Fribilletterets Udstedelse ved det kongelige Teater. Jeg kan altsaa ikke gøre det nu, og det hører vel ogsaa noget